

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A zombori szabadelvű párt megalakulása.

Fényes ünnepet ült vasárnap Zombor város szabadelvű pártja. E napon volt egybehiva párt-értekezlete, melynek tárgyát Koczár Zsigmond képviselő beszámoló beszédjének megtartása és újabb jelöltként leendő felkérése képezte.

Már jóval tizenegy óra előtt megtelt a Vadászkürt szálló nagyterme az utolsó zúgig és számosan a mellékterembe vagy épen a folyosóra szorultak. Az egyes városrészek választói nagyobb-részt testületileg, tömegben vonultak fel és a leg-utóbbi napok ellenzéki hajszája után jól esett látni tanyai választóinkat tekintélyes számban megjelenni, élő bizonyosságul az ellenzék híreszteléseit alaptalanságának, mintha azok zöme az ő zászlójukhoz szegődött volna. Dacára a járattan utatnak, nem volt tanya-csoport, a mely ne küldte volna be képviselőit, kik tudni fogják hirdetni azon lelkesedést, mely a párt minden tagját hevíti. 5—600-ra becsülték a megjelenteket. Komoly és méltóság-teszes volt a hangulat, mint oly helyhez illik, hol választók és nem pusztá kíváncsiság vezérelte elemek adnak találkoztól egymásnak.

Tizenegy óra még nem volt, midőn Barthal József megnyitja a pártgyűlést és felhívja a jelenlévőket, hogy a párt elnökét, tisztkarát és az 1892. évi képviselőválasztás vezérletére hivatott végrehajtó bizottságot válassza meg; mire dr. Thurszky Zsiga az elnöki emelvényre lépve, e szavakat intézte a megjelentekhez:

„Tisztelt polgártársak!

Mi, Zombor sz. kir. város szabadelvű párti választó polgárai azon célból jöttünk itt egybe, hogy szerves egységgé összeolvadva, rendszeres politikai párttá alakuljunk meg, hogy ekkép a közelgő képviselőválasztás alkalmával a szabadelvű párt zászlóját ne csak fennen lobogtassuk, de diadalra is vezessük.

A sikeres együttműködéshez azonban, miként minden pártnak, úgy különösen ily tekintélyes politikai pártnak, mint a minő a Zombor városi szabadelvű párt: pártelnökre van szüksége; és pedig olyanra, akiben az egész párt szeretete s bizalma összpontosul, akinek eddigi politikai ténykedése s működése nekünk a továbbira elegendő garanciát nyújthat, s a ki az elnöki nehéz tiszt betöltésére elegendő képességgel, tapintatossággal, részrehajlatlansággal s kellő tekintéllyel bír.

Megvagyok győződve, hogy az összes itt lévő elvtársaim közös nézetének adok kifejezést, a midőn kijelentem, hogy mindezen szép tulajdonokat eddigi szeretve tisztelt pártelnökünk: Barthal József urban összpontosulva találjuk. Benne, aki városunk legapróbb érdekeit felölő fáradhatlan munkálkodása s a szabadelvű pártnak tett nagybecsű szolgálatai által már eddig

is kivívá magának az általános közbizalmat. S ezekből folyólag bátor vagyok azon indítványomat ajánlani elfogadásra, hogy Zombor sz. kir. város szabadelvű pártjának pártelnöke ezuttal is az általunk szeretve tisztelt Barthal József ur legyen!

Hosszan tartó éljenek követték e szavakat, majd Barthal József, a szabadelvű párt e törhetlen bajnoka, az elnöki széket elfoglalván, a választókat két alelnök, jegyzők és a végrehajtó bizottság tagjai megválasztására kérte fel.

Alelnökökül a párt Vukicsévits Pétert és Schaffner Józsefet, jegyzőül pedig Balogh Ernő dr., Bruck Ármán dr., Gertinger Pál dr., Gyurisits György, Husvéth Károly és Tárcaiz Dezsőt választotta meg.

A 100-as végrehajtó bizottság tagjai lettek: Ambrozovics Gyula, Andráska Alajos, Athanaezkovic György, Brummer Kálmán, Bittermann Nándor, Blumenthal Lajos, Belt Sebestyén, Bosnyák József ifjabb, Bosnyák Fülöp (Pilya), Benya András, Bikár Simon, Blagoevics Jovan, Brkics Péra, Bikár Lázár (Kukin), Bernhart Szaniszló, Brkics János Szimin, Czirfusz Ferenc, Dalmay József, Danczer Kornél, Darázs Antal, Dzsinitz István (Antal fia), Dorotits András, Danninger Ádám dr., Esztergamy Károly, Eibach István, Fernbach Bálint, Falcione Lőrinc, Fejér Gyula, Falcione Gusztáv, dr. Flesch Adolf, Gerlich János, Gergurov Mladen, Georgievits Koszta, Gvozdenov Vászta, Gergurov Sztévo, Hameder Károly, Heindlhoffer Róbert, Husvéth István id., Huber Ignác, Ilkits Száva, Ivkovits Vászta, Jakobsits Mihály, Jakob Lajos, Józits Gyuka, Jozsits Jovan (Tyalin), Krizmanits Imre, Karnász István, Kupuszarevits Lyubomir, Karakasevits Milvoj, Konyovits Ilia, Kelics Joca, Kovaacsics Lázár (Csicsa), Krónits István dr., Kirchknopf Mihály, Lang Flórián, Loogó Simon, Lugumerszky Nikola, Maicher Balázs, Mallesevits Miklós, Mihelics Péter, Masirevits György, Mayer Károly idős, Momirovits Jovan, Maximovits Koszta, Mihajlovits György, Molnár István Lajos dr., Mihályi János, Matarits Márkó, Masits Riszta, Manojlovits Milos, Momirovits Vlada, Nasztaszits Dávid, Ovesin Sztankó, Odry János, Pekánovits András, Puskás Ágoston, Pavlovits Simon dr., Paracetits Czigits Nikola, legifjabb Paracetits Czigits Ferenc, Pavkov Nikola, Reitter Nándor, Radicevits Sándor, Richter Ferenc, Rakin Jovan, Ráczics Lázár (Petrov), Radojevics Nikola, Szauerborn Károly, Spitzer Mór dr., Szalay Károly,

Schmausz Endre, Spitzer Bernát, Stebler Béla, Sztricievics Vászta, Szimendics Szima, Schlagetter Gyula, Stojsits Pája, Tárcaiz Mór, Thurszky Jenő, Thurszky Zsigmond dr., Thum Vince, Terzin Lázár, Ugri Mihály, Veszelovszky Péter, Valter Nándor, Vuics Árszó, Zsivánovits Samu, Zimmermann Gyula, Zsuffa Vince.

Barthal József ezután a pártot megalakultnak kijelentvén, felhívta a választók figyelmét a mai nap fontosságára. Az önk megjelenése, az egyhangu helyeslés — ugymond — melylyel önk egy nevet magasra emelnek, szükségtelemé teszi, hogy azon kérdést intézzem önkökhöz, kire kívánják az országgyűlés jövő ciklusa alatt e város képviselői mandátumát ruházni. Azon férfiu, kit öt év előtt emeltünk a polgári méltóság e diszes polcára, elannyira megfelelt bizalmunknak, hogy egy szívvel, egy lélekkel most is csak azt kiált-hatjuk: Éljen Koczár Zsigmond leendő képviselőnk!

Szünni nem akaró éljenek követték e szavakat, és hosszabb ideig tartott, míg Vukicsévits Péter szóhoz jutott, ki ugyanezeket a szerb nyelvű választók előtt is tolmácsolta.

Barthal József elnök ezután előterjeszté, miszerint Koczár Zsigmond eddigi képviselőnkét és ez alkalommal szünni nem akaró éljenek közt kikiáltott jelöltünkét, egy küldöttség kérje fel a megjelenésre. E küldöttség, melyet Schaffner József alelnök vezetett és melynek nevében dr. Thurszky Zsiga kérte fel megjelenésre a jelöltet, ezeken kívül Tárcaiz Mór, Husvéth István, Maximovits Koszta, dr. Pávlovits Simon, Pekánovits András, Gerlich János, Odry János, Masirevits György és Radicevits Sándorból állott. Alig egy negyedóra múlva kisérte be zúgó éljenek közt Koczár Zsigmondot.

Barthal pártelnök üdvözlöte után Koczár Zsigmond mondta el következő beszámoló és egy-uttal programbeszédjét:

„Mélyen tisztelt polgártársak!

Midőn szives és megtisztelő meghívásuk folytán e helyen megjelentem, első sorban kedves kötelességemnek tartom mély és őszinte hálát kifejezni, hogy nekem alkalmat nyújtottak az idő előtt berekesztett országgyűlés működésére és a szabadelvű párt, egy a kormány tevékenységére rövid, vázlatos visszapiantást vetni, másrészt őszinte köszönetet mondani azon fölemelő s nagy kitüntetésért, melylyel ezen, a mult alkalomkor is győzedelmeskedő párt az országgyűlési képviselői mandátumot a jövő 1892—97. évi országgyűlésre csekélységemnek felajánlani kegyeskedett.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Tragédia.

Csak bűnös szerelmet láttam még csaldóva,
S biztam érzelmeimnek szűz tisztaságában;
Biztam egy angyalnak ártatlanságában:
S bolyongok tört szívvel, árván ide- s tova...

Egy angyalt szerettem. Fennen, nem ismerve
A világ bűneit, ragyogott eszményem,
Glóriát láttam rajt, mint egy égi lényen...
S áhitat szállt belém, a bűnös emberbe.

S égő vágy fogott el átölheletni őt,
Hozzá hasonlóan, tisztán, mocskotalan,
Még banni multamat s ami bűn bennem van,
Számolni szívemből az első csók előtt...

... Soká vezekeltem, — mennyországot várva
Tisztítám lelmem az örök üdvösségre,
S ah! míg gyehegnán is égtem volna érte,
Bűnöm' vezekelve: ő súlyydt a sárba —

Csak bűnös szerelmet láttam még csaldóva
S biztam érzelmeimnek szűz tisztaságában;
Ah! biztam egy angyal ártatlanságában:
S bolyongok tört szívvel, árván ide- s tova!

S. Virág Sándor.

HÁZAI HANGOK.

Abból a mi külön hazánkból, Bácsországból valók voltak azok a hangok, mikben a minap Budapesten, az Andrassy-uton lévő „Budapest“ kávéházban gyönyörködhetett a hallgatóság. Egy kevéssé már ismerik ezt a mi drága hazánkat: némelyek (a poéták) rengő kalásztengeréről, gulyáiról, pásztortüzeiről, meg ajakról ajakra vándorló bűbajok meséiről; mások arról, hogy itt még megvan a régi pusztai csárda, csaplárosával, becsalagató szép feleségével, vagy leányával; sokan meg csak a párbajhírekéről és a bácskai állapotokról. És tudjuk, vannak sokan, kik idekiváncsoznak, hogy mindezt, mit csak hírből ismernek, szemről-szemre láthassák; különösen most, a választások alatt, mikor a kalásztengert és pásztortüzet ugyan kevésbé, de a csárdai életet stammgastjaival és az „állapotokat“ teljes kifejelettségükben láthatnák. — Hát a „Budapest“ látogatóinak megadatott ez a szerencse, látták a bácskai élet egy, mindenestre hatásteljes scéniáját. — A híres Bandi Marci éppen legmosolygósabb kedvvel húzta szebbnél szebb nótáit, mikor kinyílik az ajtó, és két daliás alak lép be a zsufolt terembe, — járásukban frappans hasonlóság a kalásztenger rengéséhez, ingásához... Nem árvalányhaj volt a kalapjuk mellett, hanem igenis óriási zöld toll, egy-egy levéllel, melyen aranybetűk csillogtak; hogy mi állt ott, azt ók a kíváncsiak kielégítésére mindjárt az ajtóban hirdették ki a csodálkozó vendégeknek, duettben ordítva, hogy hát „Éljen Puluszky Ágoston!“ s a tarackok durrogása helyett nagyot koppantak a földre csapott kalapok... De nem írjuk le a jelenetet egészében, mert hisz mi bácskaiaknak irunk, azok pedig, ugy hisszük, jobban ismerik az ilyen scéniákat a valóság-ból, mint ahogy azt ilyenek festésére gyenge tollunk ismertethetné.

Csak arra voltunk kíváncsiak, hogy minek köszönhetik a budapestiek e jelenet élvezését? Miért választották hőseink a legelőkelőbb kávéházat a mulatásra? Hosszas tanakodás folyt redakciónkban e kérdés megmagyarázása, és végre lélektanai kifejtéseink eredménye im' ez lett:

Mulatni a bácskai ember csárdában szeret. Embe-reink, kiknek már a „Budapestbe“ belépésük előtt meg volt a rózsás kedvtük, bizonyára a meseországban kép-zelték magukat (hisz' a mesének is hazája a Bácska!) és a „Budapestben“ eldorádóbeli csárdát vélték látni.

Igy azután természetesnek látták, hogy a csapláros elegáns frakkban jó elébök, hogy a leánya (!) aranyos trónusban ül szemközt, hogy a mestergerenda tiszta aranyból készült és nem is olajmécse világít, hanem valami bűvös, olajnélküli lámpák, talán igazi csillagok, terjesztenek nappali világosságot. A cigány is másféle, tünneplőbe van öltözve, nem „csókolja senkinek kezit-lábát“, s tán még meg is haragudott volna, ha bankóval pofon ütik. De mégis csak csárda a csárda. A bácskai embe-reink otthonosan érezték magukat, s legfeljebb azt a különbséget engedték meg, hogy törköly pálinka helyett cognacot rendeltek. Különben ugy tettek, mint otthon a csárdában.

Csak azon csodálkoztak hőseink, hogy nem akadt, ki elvitassa, hogy ók a legények a csárdában; — a szomszédok mintha visszahúzódtak volna, a csaplárosok (mert később többen tünnek elő) mintha valakinek a kidobására készültek volna, a cigány meg, mintha meg-vetette volna az élébe a földre szórt bankókat, hozzájuk se nyúlt és mégse játszotta azt a „csit-csit“ nótát, a mit csók, ölelés közt kértek tőle.

Végre aztán a főcsapláros odament és megmagya-rázta azt az egyet, a mit hőseink nem tudtak megérteni ebben a meseországban: hogy ha finom csárdába megy az ember, akkor finoman, tisztességgben kell magát visel-nie, és itt nem szabad legénykednie.

De már ebbe nem akartak beleegyezni a derék bácskaiak, hanem nagy méltatlankodva összepakoltak, elmentek.

Itthon pedig bizonyára fitymálva beszélnek most a budapestiekről, a kik még mulatni sem tudnak, csak fekete kávéra járnak abba a szép csárdába. Pedig ott lehetne csak mulatni, cécót csapni!... Szegény buda-pestiek!...

—SS—

Az országgyűlés idő előtti eloszlásáról s annak indokáról föléletes lenne bővebben nyilatkoznom, mint hogy az, önk előtt tisztelt uraim ugyis ismeretes, de ha a kormány nem akarta szeretett hazánk drága idejét és pénzt fecseirelni, a koronának nem tehetett helyesebb előterjesztést az országgyűlés sürgős berekesztésénél, ne hogy az országban szerte megindult alkotmányos küzdelem a haza választóit hónapokon keresztül föléletes igazolomban tartsa, a munkától elvonja s ne hogy az országgyűlésnek még hátramaradt ideje az alkotmányos küzdelmekben résztvevő képviselők távolmaradása s részvétlensége miatt meddő és eredménytelen maradjon.

A berekesztett országgyűlés küzdelmekben éppen úgy mint eredményeiben igen gazdag volt. Nem kívánok a függetlenségi s 48-as párt, egy a volt mérsékelt ellenzék, most már nemzeti pártnak az egész országgyűlés tartama alatt, de különösen a véderő vitában és a közigazgatás államosítása tárgyában benyújtott törvényjavaslat tárgyalása közben folytatott személyeskedő politikájára nyilatkozni, ez önknek hatásköre, ez önk jogköre; azonban annyit azt hiszem, mint e hazának legigénytelenebb fia is kimondhatok, hogy a legnagyobb csapás ez országra mindig a személyeskedés a hatalomért folytatott küzdelem volt.

Ezen áldatlan harc közben is a szabadelvű párt által támogatott kormány híven betartotta programját, beváltotta ígretét. Egész sorozata az üdvös reformoknak vétett munkába s azok egy jó része ma már törvényerőre is emelkedett. A valódi jogegyenlőség magasztos elvei, hazánk egy anyagi, mint kulturális érdekeinek folytonos fejlesztése, az állig felfegyverzett Európa helyzetével szemben hazánk véderejének és harképeségének fokozása, de legfőképpen a megbillent pénzügyi egyensúly helyreállítása s azon szomszédos államokkal kötött kereskedelmi szerződéseink létesítése, melyekkel élénk kereskedelmi összeköttetésben állunk, voltak a kormány működésének legfontosabb, mondhatnám korszakot alkotó eredményei.

Pénzügyminiszterünk providenciális államférfiúi bölcsesége helyreállította a pénzügyi egyensúlyt. Helyreállította nem az egyenes adók fokozásával, a földbirtok s a tüke újabb megterhelésével, vagy az ugynevezett koplalási rendszer érvényesítésével, hanem az állami jövedelmeknek a regále megváltása és a szesz eladására vonatkozó állami egyeduralom behozatala által való fokozásával s a közvetett adóterhek helyesebb s igazságosabb megadóztatásával.

A régi italmérségi jogszabályok ugysem illenek már be ma érvényes jogrendszerünkbe s azon régi jogszabályok alapját képező törvényeink és szabályaink újabb törvényes intézkedéseinkkel ellentétben állván, helyes és igazságos volt azok megváltásának kimondása s az előbb említettem egyeduralom létesítése.

Hosszu időre van biztosítva a pénzügyi egyensúly, mert az 1890. évről szóló zárszámadás adatai 28 millió forint felesleget tüntetnek fel, mellyel pénztári készleteink gyarapodnak. Oly eredmény, melynek hatása alatt még az ellenzék is megjelent a pénzügyminisztert.

Ha ehhez hozzáveszem a legutóbb tárgyalt anyagot, a Német-birodalommal kötött kereskedelmi és vám-szerződést, az Olaszországgal kötött kereskedelmi és hajózási szerződést, a Belgiummal kötött hasonló értelmű szerződést és a svájci köztársasággal kötött kereskedelmi szerződést, melyek Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződés ekként egy az állami, mint a szemes termények kedvezőbb értékesítését biztosítják s hogy ezen szerződések által kereskedelmi viszonyaink 12 évre rendeztetvén, közigazgatási viszonyaink is kedvező fordulatot vettek: akkor azt hiszem, hogy ezen eredményt az egész ország megtapsolhatja.

Az ország közbizonyosodásának fokozására nem kis mértékben volt hatással a kormány helyes, eredményes gazdasági és erélyes vasuti politikája, mely lehetővé ténen az olcsó közlekedést, a személyes érintkezés fokozásával a kereskedelem élénkítésének is lendületet adott s ha tekintetbe vesszük, hogy a vaskapunk már folyamatosan levő szabályozása hazánk kereskedelmének egy újabb terét és vonalát van hivatva kitárni s hogy az újonnan alkotott uti törvény a közlekedésnek és ezzel együtt a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság életműködésének hatalmas szerveket fog teremteni, úgy bizonyára megnyugvással tekinthetünk a kormány e téren is kifejtett tevékenységére.

Az azonban nemcsak az anyagi, hanem az ország egyéb kulturális érdekei is nagyobb mérvű lendületet nyertek a lefolyt 4 1/2 évi időszak alatt.

A vármegyei közigazgatás államosításának törvénybe iktatásával az országgyűlés nagyfontosságú és horderejű elvet fektetett meg; mert ennek alapján a községi közigazgatás az ágának szervezete is szilárd alapokon lesz felépíthető, míg a pénzügyi közigazgatás rendezése adó és illeték ügyünknek egy az állam mint az egyes adóközpontok érdekeinek megfelelőbb kezelését tette lehetővé.

Az igazságtű terén látható újabb alkotások, míg egyrészt előkészítő intézkedések a jobb és olcsóbb szóbeliség és közvetlenség behozatalára, addig más részt a feltűnyt nagy mértékkel céloznak a jogkereső közönség megnyugtatására hatni s a jogszolgáltatás gyorsaságát fokozni.

A népevelés terén pedig csak a legközelebb tárgyalt törvény biztosítja a tanítók és azok özvegyei és árváinak méltányos, mindannyiunk által rég óhajtott s az ország pénzügyi helyzetéhez mért nyugdíjjeleit.

Terhükre lennek tisztelt polgártársaim mindazon intézkedések elősorolásával, melyeket a szabadelvű párt támogatásával a kormány az állami közigazgatás minden ágában érvényre juttatott, mert az érdeklődők előtt azok úgy is ismeretesek s mert halvány vonásokban bár, de még is óhajtanám nagybecsű figyelmüket a kormány azon intézkedéseire is irányítani, melyek Zombor sz. kir. városát, szülővárosomat, közvetlen is érdeklik.

Öszintén mondhatom, hogy különösen városunk anyagi helyzetére nézve nem maradt nyom nélkül a mélyen tisztelt többségnek azon nyilatkozata, mellyel az országgyűlési szabadelvű párt támogatását határozta el a mult választás alkalmával.

Azt hiszem, hogy mélyen tisztelt polgártársaimnak csak megnyugtatására s öröme szolgálat, hogy a volt zombori jószágigazgatásnak elhelyezése bennünket a kormány, a helybeli pénzügyigazgatás szervezésével s a mohácsi folyamnépíki hivatalnak Zomborba való át-helyezésével bővebben kárpótolta, miáltal városunk nem-

csak anyagi érdekei mozdítottak elő, hanem nevezetes szellemi tőkének is birtokába jutottunk.

A regále kártalanításának kérdésénél, az italmérségi jog bérleténél s legutóbb a fogyasztási adók megváltásánál elért eredményeket öndicsékvés nélkül nem tárgyalhatnám tüzetesen s ezért ezeket csak futólagosan említem, azonban itt kénytelen vagyok az ellenpárt egyik kortes politikájára ellenében nagybecsű figyelmüket felhívni arra, hogy a bor és szesz szerfeletti megrágulását nem az előbb említettem pénzügyi törvények életbeléptetése, hanem az egész ország bortermetését csaknem megsemmisítő filloxera pusztítása s ekként a borkészlet elapadása okozta.

Az új uti törvény alapján a kereskedelmi miniszter által reánk rótt kötelezettség alól való felmentetés s az e kérdésben elért engedmény Zombor városát anyagilag oly mértékben érdekli, mely haszon számszerű kifejezésére, nagyon tekintélyes összegre kellene hivatkoznom, s minthogy nemcsak az országos ügyek elintézésében való közreműködést tekintetem egyedüli feladatommak, kötelességemnek tartottam egyesek jogos és törvényes kívánságait is csekély erőm s tehetőségemhez képest megvalósítani s ezzel nagybecsű bizalmukat meghálálni.

Tisztelt polgártársak! Jól tudom, hogy szeretett szülővárosom intelligens közönségét Zombor város szabadelvű párti férfaiól bárki is méltóbban képviselné a jövő országgyűlésen, mint igénytelen csekélységem, ha azonban mélyen tisztelt polgártársaim többségének megtisztelő bizalma ismét felém fordul, elodázhatlan kötelességemnek tartom az önk kívánságát teljesíteni, s minthogy szeretett hazánk jólétét, állami viszonyaink konszolidálását, de főleg városunk fokozatos fejlődését s az ezen párt bizalommal és szellemi életének fellendülését csak a szabadelvű párt hazafias működésétől s az ezen párt bizalmára támaszkodó kormány tetterős munkálkodásától várom: valamint a multban, egy a jövőben is a szabadelvű pártnak elveit és kitűzött munkatervét legjobb akaratommal és teljes erőmmel iparkodom érvényre emelni.

Önk tisztelt polgártársaim ismerik azon belreformokat, melyek létesítését a szabadelvű párt kívánja s az okból felesleges lenne azokat itt részletesen felsorolni vagy indokolni, s csak a félreértések elkerülése végett említem, hogy a vármegyék közigazgatásának rendezését kívánom kinevezett állami tisztviselőkkal, de az önkormányzati jog biztosítása mellett.

A közigazgatási szolgálat átalakításával párhuzamosan azonban a közigazgatási bíróság felállítását, a tisztviselői szolgálati pragmatika behozatalát, a választások tisztaságának megőrzésére végett a kuriai bíráskodásnak inaurulását, az összes állami tisztviselők fizetésének és lakbér illetményeinek a mai kor viszonyai és igényeihez mért felemelését, az állam érdekeivel ellentétben nem álló vallásfelekezeti egyenjogúsításának törvénybe iktatását s végre közigazgatási életünk stabilitásának egy kereskedelmi s ipari fejlődésünk legbiztosabb zálogának, valutánknak mielőbbi rendezését szintén elengedhetlen követelménynek tekintem.

Nem odázható el már a községek rendezése sem, de egy ezek, mint a városi törvényhatóságok rendezése — eltérőleg a vármegyei közigazgatás reformjától — csak az önkormányzat fenntartása, sőt annak kiszélesítése mellett eszközölhető.

Nem ígerek adóelengedést s nem kecsegettem önköt meg nem valószínű ígérétekkel. Ez nem a szabadelvű párt kenyere.

Az a jogegyenlőség, mely hit, anyanyelv, osztály és vagyoni különbség nélkül egyenlően biztosítja minden honpolgár jogát, egyetlen eszköz arra, hogy oly vegyes népességű városban, mint a miénk, tartós nyugalmat és békés fejlődést biztosítson.

Ez okból is, de mert a magyar állam fennállásának s biztonságának egyik sarkkövét képezi törvényeink pontos betartása, törekedni fogok, hogy a nemzetiségiek egyenjogúságáról szóló 1868. évi XLIV. törvényeinknek hatály szerzések s ezenfelül egész befolyásomat fel fogom használni arra, hogy szerb polgártársainknak az állam érdekeivel teljes összhangba hozandó egyházi autonómiaja rendeztetvén, egy egyházi, mint iskolai ügyeik mielőbb kedvező megoldást nyerjenek.

Szabadság, egyenlőség, testvériség azon varázs-igék, melyek a szabadelvű párt zászlóját ékesítik, s bizton hiszem, hogy ezek fogják zászlónkat újabb győzelemre vezetni.

Zombor város polgárai sokáig éljenek!

E beszédet, melyet számtalanszor szakított félbe helyeslés és éljen, ezután szerb nyelven is elmondta, utána pedig Barthal József felhívta a választókat a most hirdett, valódi szabadelvű elvekhez való ragaszkodásra. Komoly és méltóságteljes legyen a párt viselete, tiszteljük az ellenvéleményt és tartuk mindig szem előtt, hogy győzelmünk minden kétségen felül áll. Néhány nap még a döntő küzdelemig, használjuk fel azokat, hogy elmondhassuk január 28-án: Éljen Koczkar Zsigmond képviselők!

A választók ezután testületileg kísérték el a jelöltet lakásáig, melynek kapujában még egy utolsó éljennel fejezték ki ragaszkodásukat.

Pártunk ily fényes tömörülése szemmel láthatólag leverőleg hatott az ellenzék azon egy-két tagjára, kiket kíváncsiságuk, pártunk biztos győzelme e zálogának tanúvá tett. A sok mendemonda, melylyel nem átalották saját gyengeségüket leplezni Zombor város választói e tömör soraközében alapos cáfolatot nyert, s minden elfogulatlan szemlélő előtt pártunk 28-iki diadalát kétségtelenné tette. Az összetartás, férfias meggyőződés gyümölcse lesz, midőn január 28-án egy szívvel egy lélekkel élthetni fogjuk Koczkar Zsigmond újonnan megválasztott képviselőnk.

Ó császári és apostoli királyi Felsője, a köztörvényhatóságokhoz és a külön képviselő-küldési joggal felruházott városokhoz a következő kegyelmes királyi meghívó-levelet méltóztatott kibocsátani:

Mi első Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya.

Kedvelt hiveink! Uralkodói köteleminkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött örködni:

Miután az 1848. évi IV. t. c. I. §-a az országgyűlést évenként Pestre egybehívatni rendeli s miután számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen követelik:

Minisztertanácsunk előterjesztése folytán elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó évi február hava 18-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest fővárosába egybehívjuk.

Minekfolytán Nektek ezennel komolyan meg-hagyjuk: hogy haladéktalanul megtegyétek mindazon intézkedéseket, melyek a törvény értelmében szükségesek arra nézve, hogy az 1874. évi XXXIII. t.-cikk által rendelt módon és számban megválasztandó képviselőitek a fennkített országgyűlésen megjelenhessenek, s a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindíthatassék.

Kikhez egyébiránt császári és királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradván.

Kelt Buda-Pest fővárosban, ezeryolcszáz kilencvenkettedik évi január hava 5-dik napján.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.
Gróf Szápáry Gyula, s. k.

E királyi elhatározás folyamán Szápáry gróf belügyminiszter 432/1—1. sz. a. rendeletet intézett valamennyi központi választmányhoz, értesítve őket, hogy annak alapján az általános választások határidejűl a januárius 28-ikától februárius 6-ig bezárólag terjedő tíz napi időközön tüzte ki. Felhívja tehát a központi választmányt, hogy a választás napját a megállapított határidőn belül szabja meg, a választás vezetésére elnököt, jegyzőt és szükséges számú helyettes küldjön s egyáltalán minden szükséges intézkedést tegyen. Ezekről az intézkedéseiről bocssáson ki hirdetményt, melyben meg legyen jelölve a választás napja, helye s a választási eljárás megnyitásának órája, s egész eljárásról jegyzőkönyveket készítvén, azok másodpéldányait hozzá terjessze föl. Végül kifejezi a várakozását, hogy a központi választmány teljes igyekezettel rajta lesz, hogy a „választások a törvényben megszabott módon és a legszebb polgári jog gyakorlathoz méltó rendben eszközöltessenek.“

Választási mozgalmak.

Ó-Kér, január elején.
Zászlóbontás.

Kedves ünneplő színhelye volt közösgünk f. hó 7-én. E napon érkezett ugyanis körünkbe volt országgyűlési képviselőnk, Rohonyi Gyula, megtartandó beszámolóját. A fogadtatás, dacára az időjárás mostohaságának, valóban ünneplő volt, s a vasuti indóháztól a községhezág valóságos örömrivalgás kíséretében álló tisztelőket; ki alig pihené ki az ut fáradalmait, az imponzus számban megjelent választók előtt elmondá három, u. m. magyar, német és szerb nyelven nagyszabású beszámolóját, fejtegetve a legmélyebbre hatólag a kormány és szabadelvű párt serekeit, mely eredményekben és nem üres ígéretekben nyilvánult, egyszersmind kérve a választókat, hogy maradjanak hűek a zászlóhoz, melyet eddigél egy szívvel és lélekkel lobogtatának.

A beszéd végeztével zúgó éljenzés rengett meg a levegőt, melynek csillapultával alulírott a község örömeinek adván kifejezést a közbecsülést kivívott képviselő megjelenése fölött, s esetelven az országos pártok álláspontjait, az ó kéri választó közönségnek a szabadelvű pártot rendületlen ragaszkodását jelezé, mint a mely egyedül halad ama biztos uton, melyen édes hazánk jólétének és boldogságának munkálása legcélrányosabban eszközölhető, miért is fölkéri Rohonyi képviselőt, mint a szabadelvű párt egyik fénycsillagát, — a mandatumnak az újabb öt évi ciklusai újolagos elfogadására, mit ez a közönség dörög éljenzése között megköszönvén, a benne helyezett bizalomnak megfelelőn legszebb kötelemnek jelezé.

Délben a választók egy része a vendégszeretetéről ismert jegyzőnk asztalához volt hivatalos, hol, — hogy a szebbnél-szebb felköszöntőkben nem volt hiány, alig szükség említenünk.

A délutáni órákban képviselőnk nagy kísérettel Uj Soóvera távozott, hol, mint értesültünk, szintén a legszívélyesebb fogadtatásban részesült.

Az ó győzelme tehát biztos. Ellenjelölt nincs. A zavarosban halászni s a helyzetet kiszákmányolni szerető kétes existenciák ugyan szólnak eresztének holmi esél-csap híreket, titokzatos ellenjelöltekről, miként ez leg-utóbb a fővárosi lapok egynemelyeiben is megtörtént, ámde eme híresztelések egyszerűen a szellemtelen élcelődések kategóriájába tartoznak, melyekben némelyek önmaguknak tetszelegnek, komoly alappal azonban egyáltalán nem bírnak.

S így, mert ismerjük a kulpini választókertlet összes községeknek hangulatát, bátran göngyölítük szét a lobogót, melyen a tiszta hazafiság fényében ragyognak e szavak: „Éljen Rohonyi Gyula országgyűlési képviselőnk!“

Lajthay.

Bulkesz, 1892. január 9.

A Rákóczy-induló zúgása, tarackok durrogása és nagy sokaság éljenzése között vonult be f. hó 8-án Rohonyi Gyula képviselő — Kulpinról jövet, hosszú kocsi-sor kíséretében — Bulkeszre, hol a nagyvendéglő valamennyi helyisége tömve volt a választó polgárok ünneplő seregével, kik nagy érdeklődéssel viseltettek a népszerű képviselő beszámolója iránt. Sikertült hoz-

szabab beszédben méltatta Rohonyi a magyar szabadelvű kormány működését az elmúlt ötödfele ciklus alatt s rámutatott a saját maga tevékenységére is. A feszült figyelemmel hallgatott előadást a magyar parlamentnek ezen tehetséges tagja ekként végezte: „Tisztán, fölt és szenny nélkül adták önök, tisztelt polgártársaim, a mandátumot az én kezembe; tisztán, fölt és szenny nélkül adom azt ma vissza az önök kezébe. De arra kérem, lobogtassák magasra a szabadelvű párt zászlaját, bárkinnek neve álljon is rajta!”

Bulkeszen Rohonyi neve áll az új ciklus zászlaján. A jómódu, értelmes és független nép az elveket követi s megvesztetésre nem szorul. A saját pénzén mulat, de Rohonyit életi.

Prigl-Szt-Iván, jan. 7.

Az apatini kerülethez tartozó Prigl-Szt-Iván községében a szabadelvű párt folyó hó 6-án tartotta pártértekezletét délután 4 órakor Wiegert János vendéglőjében, mely értekezleten számos szavazó polgár volt jelen. Az ülést megnyitotta Treer János. Hozzá szólt még ifj. Wamoscher Manó. Ezután ifj. Wamoscher Manó indítványára Michelsz Károlyt, ki különben is szt-iváni születésű, kikiáltották képviselőjelöltül. Ezután következett a párt megalakulása. Elnöknek: Szibn Jakabot, II. elnöknek: Kerschner Jakabot, jegyzőnek: ifj. Wamoscher Samut választották s ezeken felül minden utcába 4-4 bizottsági tagot választottak. Hissztük, hogy szeretett képviselőjelöltünknek győzelme biztos. **r. l.**

Prigl-Szt-Iván, 1892. jan. 10.

Az apatini kerület szabadelvű párt képviselőjelöltje Michelsz Károly ur, folyó hó 9-én d. u. 4 órakor érkezett Prigl-Szt-Iván községébe, hogy programbeszédjét megtartsa. Előbe ment mintegy 20 lovas a Gája erdőig, 150-200 szavazó polgár és 1000 főnyi néptömeg a község kezdetéig. Közéledt egy ágyu durranása, — a Gája erdő széléről — jelzé.

A községhez való érkekor háromszoros „éljen”-nel fogadta a község szeretett képviselő-jelöltjét, mely után ifj. Wamoscher Samu csinos beszédben tolmácsolta Szt-Iván lakóinak ragaszkodását s igéri, hogy addig, míg csak egy cseppnyi vér lesz ereikben, hűek lesznek szeretett képviselő-jelöltük — és elveihez.

Kívánja, miszerint ezen körútját siker koronázza s hogy a választás napján a szabadelvű párt zászlaja sikert arasson; továbbá ajánlja a szentivániakat szeretett képviselő-jelölt ur szíves figyelmébe és pártfogásába. (Harsogó és szitni nem akaró „éljen”.)

Erre röviden és meghatottan válaszolt a képviselő-jelölt, megköszönve a szép fogadtatást.

Mire megindult a menet zenező mellett a község-házához, folytonos „éljen Michelsz Károly” felkiáltások között. A község-házát elérve, a község érdemes jegyzője szép beszéd kíséretében üdvözölte a képviselő-jelölt urat, mit utóbbi melegen megköszönve, felállt az emelvényre s elmondotta programbeszédjét.

Igen csinos, a nép szívéhez szóló beszédje egy teljes órát vett igénybe, mely alatt a „helyes”-lések és az „éljen”-ek folytonosan hangzottak.

A beszéd végén bucsut vett a választótól, s indult az egész néptömeg a képviselő-jelölt ural szülei-nek házához.

Ó-Kanizsa, jan. 7.

Ellenzéki mozgalom az ó-kanizsai választókerületben. A falragaszon előre hirdetett pártalakulásra 5-én este Pap Elek orsz. képv. és Gracza György a „Budapest” szerkesztője Ó-Kanizsára érkeztek s a pártértekezlet mintegy 150 választó jelenlétében f. hó 6-án a visszalépett Gracza helyébe Tompa Antal budapesti ügyvédet kiáltotta ki jelöltül, aki pár nap mulva le fog utazni programbeszéd tartására.

A hódásági kerület nemzeti párti választói Lelbach Keresztély megyei aljegyzőt kiáltották ki jelöltül, ki a jelöltséget el is fogadta és a napokban fogja megkezdeni körútját. A kerület nagy többsége azonban annyira ragaszkodik Vojnits István eddigi képviselőjéhez, hogy sikert e vállalkozásnak alig jósolhatunk.

Zentán a 10-én tartott szabadelvű párti értekezlet nagy lelkesedéssel Kovács Pál zentai születésű m. kir. államvasuti főmérnököt kiáltotta ki jelöltül.

Kupuszina, jan. 7.

Kupuszina községében tegnap délután értekezlet tartottak a szabadelvű párti választók. Ezek száma, a községet ért nagy tüvész előidézte fizetésképtelenség miatt 82-re apadt. A választók nagyobb része az értekezleten megjelent, a hol is többen meggyőző okokkal esztelték a szabadelvű párt és a magas kormány eddigi üdvös működését és sikerült nekik meggyőzni a választókat a szabadelvű párt helyes intenciójáról. Az egybegyűlt választók egyhangulag bizalmat szavaztak a kormánynak és komoly ígéretet tettek, hogy a szabadelvű párt kerületi letéteményese Michelsz Károly képviselőjelöltet szavazatukkal feltétlenül támogatni fogják. Azután megválasztották a végrehajtó bizottság tagjait, s ennek megtörténte után a választók Michelsz Károly jelölt elítélésével, példás rendben eloszlottak. **r. l.**

Kulpin, jan. 9.

Folyó hó 7-én kezdette meg Rohonyi Gyula a Kulpin kerület országgyűlési képviselője kerületében körutazását, hogy az egyes községekben beszámoló beszédjét megtartsa. Ez alkalommal természetesen Kulpint is, kerületének székhelyét, meglátogatta. Folyó hó 8-án már délelőtt 9 órakor gyülekeztek a kulpini választópolgárok a község-házán és pont 10 órakor, a feneketlen sár dacára, mintegy 20 fellobogozott kocsin 60-70 választópolgár ment a határra, hogy a Deszp.-Szt-Ivánról jövő szeretett képviselőnk, Rohonyi Gyulát, ki ott tartá beszámolóját, fogadják. Midőn megérkezett a határra a képviselő ur, határtalan lelkesedéssel dörgő éljenek és zsviók hangzottak; azután Eichardt Károly községi jegyző rövid szavakkal üdvözölte a képviselőt a kulpini választópolgárok nevében és megindult a hosszú kocsisor-menet Kulpin felé. Beérkezvén a községbe, dörgő mozsár-lövésekkel, harsány éljenekkel és zsviókkal fogadták őt a község-háza előtt várakozó választók.

A község-háza nagytermében tartá Kulpin összes választói előtt lelkes beszámoló beszédjét. Beszédjének bevégezte után Simon János, egy egyszerű földmives, szép szavakban megköszönte eddigi fáradozását és kijelentette, hogy a kulpini választók egytől-egyig csak őt óhajtják ismét képviselőjükné s felkérte őt a jelöltség újból való elfogadására, mit a képviselő ur el is fogadott. Ezután ismét szitni nem akaró éljenekkel és zsviókkal szétoszlott a választópolgárság; a képviselő ur pedig a kulpini uri családnak tévé tiszteletét.

Délután három órakor szeretett képviselőnk távozott körülnkből, hogy Bulkeszen tartsa meg beszámoló beszédjét. A választók ismét 20 fellobogozott kocsin kísérték őt Bulkesz felé. A bulkeszi csárda mellett, a határnál, pedig a bulkesziek szintén számos kocsin varták őt, hol a bulkeszi ev. lelkes ékes szavakban üdvözölte. Oly nagy volt a kulpini választók lelkesedése, hogy a képviselő urat elkísérték egészen a község nagyvendéglőjébe, melyben beszámoló beszédét tartá s csak ennek újbóli meghallgatása után vettek tőle bucsut.

Tudomásunk szerint a kulpini kerület szabadelvű pártértekezlete folyó hó 18-án lenne megtartva Ó-Kéren, de miután Kulpin község választói biztosították a képviselő urat, hogy egytől-egyig mind a pártján vannak elhatározták, hogy kéni fogják a pártelnököt, hogy a pártértekezletet Kulpinban tartsa meg.

Rohonyi Gyula újbóli megválasztása bizonyos a kulpini kerületben, mert az egész kerület határtalan lelkesedéssel csüng szeretett képviselőjén. Az ellenzéknek eddig komoly jelöltje nincs és nem is lesz, mert jól tudja az ellenzék, hogy itt most még csufosabb veszteséget fog szenvedni, mint öt évvel ezelőtt, a midőn is az ellenzék jelöltje csak 40-50 szavazatot kapott. Mindazonáltal olvashatni több fővárosi hírlapban, hogy a kulpini kerületben ez és ez lépett volna fel nemzeti párti programmal, de ezeket csak némely ember könnyelműsége léptette föl, hogy ez által talán mulattassa a közönséget, az al jelöltet pedig bosszantsa. Így legutóbb felleptették egy fővárosi német lapban Grubi Móritz bulkeszi földbirtokost, ki azonban a legnagyobb lelkesedéssel kívánja győzelemre juttatni Rohonyi Gyulát, szeretett képviselőnk, kit az isten sokáig éltesen és tartson meg a kulpini választó kerület szabadelvű polgárainak határtalan öröme!

Helyi és megyei hírek.

Lelbach Keresztély vármegyei aljegyző, a tegnapi napon állásáról lemondott.

Az iparosok árucarnokának e hó 16-án, szombaton, a „Kaszinó” helyiségeiben tartandó táncestély, tekintve azt a nagy érdeklődést, a mellyel ezen estély iránt viseltetnek, fényesnek ígérkezik. A táncrendező bizottság, mely 24 tagból áll, mindent elkövet, hogy az estély minél sikerültebb legyen; a tombolanyeremények is nagy és kellemes meglepetéseket fognak okozni. Személyre szóló meghívók nincsenek; a közönség csak falragaszok útján van meghíva.

Jótekonyság. A nemes-militáris intelligencia dr. Putsay György községi orvos kezdeményezésére sikerült gyermek-szinielőadást rendezett mult hó 23-án, melynek jövedelméből szegénysorsú iskolás gyermekeknek ruhákat osztott ki. — A nemes cél eléréséhez az alábbiak még utánfizetésekkel is hozzájárultak; kiknek lapunk útján mond köszönetet a rendezőség. — Föllumfizettek: Körmeny Gyula 2 frt 50 kr, Pál Antal 2 frt, Kaich József jegyző 2 frt, özv. Milassevits Laura 2 frt, dr. Putsay György 2 frt, Vidákovits Pál plébános 5 frt 50 kr, Vidákovits Adam 2 frt, Fodor József 1 frt 50 kr, Németh Simon 1 frt, Vaisz György 1 frt, Kocsis János bíró 1 frt, Tuna András 40 kr, Vidákovits György 40 kr, Vidákovits János 40 kr, Vidákovits Pál 40 kr, Allaga Gáspár 40 kr, Simonyi Béla 40 kr, Csernus Antal 40 kr.

A vasárnapi pártértekezlet egy kellemetlen incidenséről is be kell számolnunk. A szerb tanyai választók egy része a bajai utcának a görög keleti Szent-György templom előtti részén gyülekezett, hogy innen testületileg vonuljon a Vadászkerthez. Az ellenzék ezt megakadályozandó, a gör. ke. egyházközség épülete előtti járdát elálta, úgy hogy a közlekedés lehetetlenné volt téve. A menet fennakadván, a rendőrök ismételve felhívták a néhány nemzeti párti végrehajtó bizottsági tag vezetés alatt többnyire nem választókból álló tömeget a járdáról való távozásra, de sikertelenül, mire azután Nikolics György alkapitány E. B. nyugalmazott megyei tisztviselőt, ki a tömeget a rendőri parancs elleni ellenszegülésre biztatta, letartóztatta, a rendőrkapitánysághoz bekísértette, jegyzőkönyv felvétele után pedig elbocsátotta.

Perselylopás. Ujvidéken f. hó 6-án a görög-keleti vallásúak első karácsonyünnepén az „almási”-nak nevezett templom egyik perselyét ismeretlen tettes feltörte ellopván annak mintegy 15-19 frnyit tartalmát. A nyomban megejtett rendőri előnyomozás csak annyit tudott kideríteni, hogy a délutáni isteni tisztelet befejezte után kellett elrejtőznie az ismeretlen tettesnek és pedig a toronyban, honnét az ájtatoskodó nép eltávozta után osont le a templomba. A templomnak több kijárata van, s az egyházi csak az egyikről buzza le a kulcsot, a többiben — bár azok is zárva vannak — pedig bennhagyja. Könnyű volt tehát a gazembernek akadálytalanul eltávozni, midőn prédája már zsebében volt. A tettes nem bírhatott helyismerettel, mert különben sok más értékesebb dolgokhoz is nyult volna.

Gátszakadás. E hó 6-án az apatini ugynevezett „Vemli” nevű Dunaágnál az ágat elzáró töltés az oda torlódjó jég óriási ereje által átszakítottat s a Dunaágnan levő 17 malom, 3 gabonahordó hajó s több dereglye, ladik s a folyammérnökség egyéb eszközei a jég által részint összezúratott, részint víz alá süllyedt, részint pedig a jégáramlat által elsodortatott. A mellette levő erdőben az emberek, kik fakészítéssel voltak elfoglalva, kénytelenek voltak az éjjelt nagy félelem közt fatörzseken tölteni, miglen kényes helyzetükből megszabadítottak.

Táncfűzérke. A zombori izraelita nőegylet f. évi január hó 23-án a „Vadászkürt” szalóda összes teremében, saját alapja javára, tombolával egybekötött táncfűzérkét rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a vigalmi bizottság. Személyjegy 1 frt. Karzatjegy 1 frt 50 kr. Jegyek előre válthatók Schön Adolf és Kollár József urak könyvkereskedésében és este a pénztárnál. Föllumfizetéseket a jótekonyságra köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. Személyre szóló meghívók helyben nem küldetnek szét. Kezdeté 8 órakor.

Halálozás. Kráhl Adolf ó-kanizsai nagybirtokos széles körben előnyösen ismert megyei virilis, f. hó 7-én Bécsben — hová súlyos természetű aranyeres bántalmak gyógyítására utazott — elhalálozott. Hílt tetemei a boldognak Ó-Kanizsára szállították s óriási részvét mellett helyezték az örök nyugalom helyére.

Veszetség. A veszetség tünetei mutatkoztak Beck Mihály bulkeszi cipészen, aki a legutóbbi időkben Uj-Pauzán dolgozott, ahol egy veszett eb megmarta. Midőn Bulkeszre hazaérkezett, egy szóval sem említé, hogy milyen szerencsétlenség esett meg rajta. Egyszerre hirtelen rosszul lett, minek folytán Czibur Károly kulai orvos tanácsára a budapesti Pasteur-féle intézetbe szállították a szerencsétlent.

Öngyilkosság. Brückner Henrik kiskéri lakos felesége a napokban kutba ölte magát. Tettének oka: állítólag gyógyíthatlan betegség.

Megfogta a dicséret. Ó-Kanizsáról írják: Miként Pufisichról csak egy év előtt is azt tartották, hogy jellem, megbízhatóság, becsületesség stb. tekintetében páratlanul áll — s ma már a kutya-hoz vágta a rovást, — akként tett Ó-Kanizsa községnek közegészségügyi állapota is. Alig pár hete zengtem Jovákkal patyusnak, orvosnak nem a legkisebb öröme, hogy „dühöng az egészség”, most már fájdalom azt vagyok kénytelen mondani: dühöng a járvány, az a halál ó felsége influenza, vörheny s még ki tudná elszámolni, mely segédeinek közreműködésével bőségesen. Sápadt, zibáló, köhécselő, prűszkölő alakokat lát az ember mindentivé s gyóntató lelkeszt, meg kocsi-val siető orvosokat s a lélekváltság kis harangja busan, zokogva siratja sok-sok haláltusáját. Az irgalmatlan ködös, nedves időjárás igen termékeny talajt szolgáltatott a feltámadt vörheny virágzására — s a behurcolt influenza terjedésére; legalább 500 nehéz beteg van a községben s naponkint 10-12 halott szállítatik az örök nyugalom helyére. Minthogy a járványok a gyermekeket sem kimélik, hatóságí intézkedés folytán az összes elemi iskolákban a tanítás f. hó 18-ig szünetel.

Városi ügyek.

Községi bizottság. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága e hó 8-án tartotta rendkívüli közgyűlését, melyen az országgyűlést egybehívó királyi kéziratot meghirdették. A központi választmány pedig 9-én tartotta ülését, melyen Zombor városra nézve a választási határnap január 28-ára tűzetett ki. Választási elnökül Barthol József, helyettesül és a második szavazatszedő küldöttség elnökül Maximovits Szilárd, jegyzőül Dekker Pál és Szilágy Ferenc, helyettes elnökül Gyurisits György és dr. Thurszky Zsiga, helyettes jegyzőül Zomborcsévi György és Konyovits Péter választottak meg. Az első küldöttség előtt (a város-háza nagytermében) szavaznak: belváros, Szelencse és Bánát, a második küldöttség előtt (a város-háza kistermében) felsőváros, Cservenka.

Komédia.

A nagy komédia, a mely most odakint a „tiszelt polgártársakkal” folyik, hatással van ránk is, mert szűkebb helybe kell összeszorulnunk. A csütörtöki *Lucretia Borgiát* csekély számú közönségnek adták, pedig Veszprémyné (cim) és Veszprémy (Genuaró) igen szép alakításokat nyújtottak. Így rendkívül sikerült Genuarót már rég nem láttunk. Rélai (Alfonso) nagyon is hevesen mozgott, holott a szerep komoly, zsarnoki hidegséget kíván minden jelenetben.

A saison újdonsága, a *Szegény Jonathán* szombaton került először és hétfőn másodszer színre. Talán a felémelt árak okozták, hogy a ház nem egészen telt meg, mert a darab érdekes volta és a zene szépsége közönségünk előtt is már elég régóta ismeretes lehetett. Meséje az, hogy a gazdagság terhe életuntá teszi Vanderoldot (Lorándi), aki ezért lemond nagy vagyonáról és azt cselédjeinek Jonathán (Halasy) és Mollynak (Halasy-né) ajándékozza, és mig ő a munkában és Harriet — primadonna (Guti) szerepében megtalálja boldogságát, addig a parvenuknek annyi a bajuk, hogy lemondanak utóbb és visszaadják a vagyonát.

A cimszerepet Halasy nagyon ügyesen adta, különösen jó inventió a Jo'nathan szónál alkalmazott csuklás. Molly hálás és elpuszthatatlan szerepében Halasy-né tulajdonságba esett, pedig e nélkül talán több mint egyszer utráztatták volna meg az ismert „házassági zenek”-nótát. Ilyen könnyű szerepben, amelynek minden szava hatásos, olyan ügyes és temperamentumos színésznőnek semmi szüksége a hatásvadászatra. Egyebekben igen jó volt, többi dalait is megtapsolták, és legközelebbi jutalomjátékát itt újból a nagy közönség jóakaratu figyelmébe ajánljuk. A másik énekespár Lorándi és Guti igen jó sikerrel állta meg helyét. Gutit Grevinné óta így nagy és nehéz szerepben nem láttuk és úgy toillettei, mint praecis éneke általános hatást keltek. Szép sikere a kezdő énekesnőnél, mindenesetre csak buzdítólag fog hatni. Kár, hogy nem kap néha népszimni szerepeket is, hogy fejlődhesék. Lorándi végre egy nagyobb és érdemes szerepben is láthattuk és teljes szép sikerét kell constátálnunk. Az előadás egészben összevágó volt és tetszett.

Vasárnap *Czifra Jucit* adták tíres ház előtt. A szereplők jók voltak: Veszprémyné, Rélai, a Halasy-pár, Szinai, Csige, Tisztai sat. A darab gyengességét már régebben megénekeltek. Azóta nem lett jobb.

Naptár.

Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
12 Kedd	Ernő, Modeszt	Reinhold, Ern. 31	Melánia
13 Szer.	Vidor	Vidor	10 J. 1892.
14 Csüt.	Félix pápa	Bódog	2 Sylvester
15 Pént.	Mór apát	Mór	3 Malakiás

Felölös szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.)

Nyílt kérdések ft. Fonyó Pál becei plébános és a „Hitoktatás“ szerkesztőjéhez.

1. Az elmúlt év január havában meghirdetett pályázatok a hitoktatás sz. ügyének megfelelő őszinte buzgalomból történtek e, vagy csak porfelperés volt az egész?

2. Ha igen, hogy van az, hogy több mint fél év után sem lehet a bírálatokat olvasni? vagy Afrikában zambézi hittérítők a bíráló katekéták?

3. Ha még nincsenek meg a bírálatok, hogyan történhetett mégis az, hogy jellegű pályaművek már megjelentek a „Hitoktatásban“?

Aliquis.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk

HIRDETÉSEK.

FOGORVOS

Dr. Szabó Sándor
fül- és szemorvos,
torok- és gégebajok,
Diphtheritis és torokgyík

különleges orvosa.

RENDELŐ INTÉZET: November 1-től Szta-pári-ut, a megyeház átellenében, Kovácsfy-féle ház. *—14

Pályázati hirdetmény.

Torzsa községben megüresedett s előleges havi részletekben kiszolgáltatandó 400 frt készpénz fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állás betöltésére pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabály szerint felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi január hó 25-ik napjáig benyújtsák.

Kulán, 1892. évi január hó 4-én.

Jakobcsits Gyula,

2—1 t. szolgabíró.

Gyakornok kerestetik.

Egy, legalább is 4 gymn. osztályfő végzett 17—20 éves szolid fiatal ember, mint gyakornok, azonnal alkalmazásf nyerhet Uaskuton a jegyzői irodában. Fizetése havi 10 frt o. é., szabad lakás, világítás és teljes ellátás. 3—3

6. szám. Hódságh község előjáróságától.

1892.

Hirdetmény.

Hódságh község részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi nagyvendéglő folyó évi ápril hó elsejétől számítható hat egymásutáni évre folyó január hó 18-án délelőtt 9 órakor Hódságh községhezánál nyilvános szóbeli árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Hódsághon, 1892. évi január 2-án.

Szendy István, Güssl Mihály,
jegyző. 3—3 bíró.

Meghívó.

A bajmoki kölcsönös tűzkárbiztosító-társaság mint szövetkezet 1892. évi január hó 17-én délután egy órakor az iskolai helyiségben tartja rendes évi közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő:

1. Az 1891. évi mérleg megállapítása.

2. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése az 1891. évi üzleteredményről, ugy a felmentvény megadása.

3. Az alapszabály szerint egy ház sem zárható ki e szövetkezetből, de Bajmokon vannak oly házak is, a melyek közvetlen a község mellett a legelőilleken vannak építve és azokról pedig az alapszabály mit sem szól, azért e tárgy is a közgyűlésre hozandó.

Bajmokon, 1892. január hó 9-én.

Az igazgatóság.

4024. sz.

1891.

Faeladási hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyében az apatini m. kir. erdőhivatal alá tartozó és a doroszlói m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt levő Bogojeva község határában fekvő ugynevezett „Bogojevai Alsó és Felső“ 9027 kat. hold kiterjedésű erdő álló, és 199607 frt., azaz Egyszáz kilencvenkilencezer hatszáz hét forintra becsült fatömegének eladása iránt a Nagyméltóság m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium jóváhagyásának fentartása mellett 1892. évi január hó 25-ikén délelőtt 10 órakor az alóli erdőhivatal hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján verseny tárgyalás fog tartatni a következő I., II., III. módzatok és feltételek mellett u. m:

I. Vevő köteles tuskóirtási kötelezettség nélkül azon területből, melyen a fakészletet megvette 300 (Háromszáz) kat. holdat 1892. évi október hó 20-ig, 300 (Háromszáz) kat. holdat az 1893. évi március hó végéig, az ezeken felüli részt pedig az 1894. évi március hó végéig teljesen letarolni, a termelt faanyagokat az erdő területéről elszállítani és a területet irtatlan állapotban, tehát a tuskók visszahagyásával a fenti határidőkben átadni.

II. Vevő köteles a kérdéses területet szintén az előbbi pontban megjelölt három határidőben letarolni, és a faanyagokat eltakarítani, de azonfelül a tuskókat is kiirtani, és az átvett területből 300 (Háromszáz) kat. holdat 1892. évi október hó 20-ig, 300 (Háromszáz) kat. holdat 1893. évi március hó végéig, az ezeken felüli részt pedig az 1894. évi március hó végéig, tisztán kiirtott, tehát szántás-vetésre alkalmas állapotban átadni.

III. Vevő köteles szintén irtási kötelezettség nélkül, vagy irtási kötelezettség mellett az átvett területet három év alatt olyképen kiirtani, hogy az összterületből 200 (kétszáz) kat. holdat 1892. évi október hó 20-ig, továbbá 200 (kétszáz) kat. holdat 1893. évi március hó végéig, az ezeken felüli részt pedig felerészben 1894. évi és másik felerészben 1895. évi március hó végén irtatlan vagy teljesen kiirtott és szántás-vetésre alkalmas állapotban átadni.

Eszerint venni szándékozik ezennel értesítettnek, hogy a fenti három módzat szerint azoknak bármelyikére is ajánlatokat tehetnek.

A zárt írásbeli ajánlatokat 50 krros bélyegjeggyel és 10% bánatpénzzel ellátva, kellően címezve, a tárgyaló bizottságnál a kitűzött határidő előtt beadhatók; ezek azonban csak azon esetben fognak tekintetbe vétetni, ha azokban a felajánlott összeg tisztán olvasható szám és betűkkel kiírva van, és határozottan kijelentetik, miszerint ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri, és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Utó, feltételes, olvashatlan, vagy az előbbieket szerint hiányosan kiállított írásbeli ajánlatok el nem fogadtnak. A szerződési feltételek előlegesen is az alóli hivatalnál és a doroszlói m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Végre venni szándékozik arról is értesítettnek, hogy a kihasználások sorrendjének megállapítása iránt a magas földmívelésügyi minisztérium fog intézkedni. Kelt Apatinban, 1892. január 7-én.

M. k. erdőhivatal.

6550. szám.

1891.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázatot nyitattik. Ezen állás javadalmazása 300 frt. Felhívtnak a pályázni szándékozik, hogy sajátkezűleg irt Bács-Bodrogh megyei 6/87. sz. szabályrendelet 9. §. értelmében felszerelt folyamodványaitak hozzám 1892. évi január hó 15-ig annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Választási határrnap utólag fog kitézteni. Topolyán, 1891. december 27-én.

Császár Péter,

3—3 főszolgabíró.

5730. szám.

tkvi 1891.

Árverési hirdetmény.

A hódsághi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bresztováci árvatár végrehajtónak Jovanovits Jován örökösei végrehajtást szenvedők elleni 53 frt 16 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódsághi kir. járásbírósa) területén lévő, Lality községében fekvő, a lality 260. sz. betétben A. I. 520., 551. r. sz. alatt foglalt 257. ö. i. sz. ház s Jovanovits Lázár nevén álló ingatlanra 558 frt kikiáltási árban, ugyanazon betétben A. I. 2103. r. sz. alatt foglalt s ugyanannak nevén álló ingatlanra, melyet 19 frt 8 1/2 kr váltásáig terhel, az árverést 148 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi február hó 27. napján délutáni 3 órakor Lality községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódsághon, 1891. évi december hó 12-én.

A hódsághi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

9758. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Sztopár községében üresedésbe jött és évi 400 frt fizetéssel összekötött községi végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázók a községi szervezési szabályrendelet 7-ik §-a értelmében a 6/1887. sz. megyei szabályrendelet 9-ik §-ában előirt kellekeket igazolni tartoznak.

A pályázati kérvények folyó évi február hó 5-ig bezárólag ezen szolgabíróságnál benyujtandók.

Apatinban, 1892. január 4-én.

RIBICZEY BÉLA,

3—1 főszolgabíró.

4260. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Gardinovce községben ujonnan rendszerezett községi szülésznői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Javadalmazása: Évi fizetés 50 frt, nappali látogatás 20 kr, éjjeli látogatási díj 40 kr.

Felhívtnak ezen állomást elnyerő óhajto magyar és szerb nyelvet beszélő okleveles szülésznők, miszerint kellőleg okmányolt kérvényeiket hozzám 1892-ik évi január hó 10-ig nyujtsák be.

Titel, 1891. évi december hó 18-án.

Vojnits István,

3—3 főszolgabíró.

6. szám.

1892.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírósa 7279. és 9148/1891. sz. végzése által a bezdáni kölcsönsegélyző-egylet mint szövetkezetnek javára Kedves István és neje bezdáni lakosok ellen 3250 frt tőke, ennek 1891. évi augusztus hó 1-5 napjától számítható 8% kamatai és eddig összesen 77 frt 10 kr perköltségek és 5 frt 10 kr hirlapi hirdetés díj követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1190 frtra becsült butor és ágyművek, gazdasági eszközök, lovak, sertések, 16 természetű kender, kukorica, zab és búzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 10790/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bezdában alperesek lakásán leendő eszközökre 1892. évi január hó 21-ik napján délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsárán alul is eladatni fognak. Az előverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1892. évi január hó 8-án.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

3118. sz.

tkvi 1891.

Hirdetmény.

Bács község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886. XXIX. t. cikkben előirt helyszíni eljárás végett 1892. évi február hó 1-5 napján a községben megjelenend.

Felhívtnak ennélfogva:

1. mindazok, akik a községben lévő valamely ingatlanhoz a telekkönyvi állással szemben tulajdoni jogot tartanak, hogy amennyiben az eljárás bírósági kiküldöttnek az arra vonatkozó okiratokat át nem adták, tulajdonjoguk bekebelezését a fent kített határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközölni, vagy az 1886. XXIX. törvények c. 15—18., az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7., 15. és az 1891. évi XVI. t. c. 15. és 18. §-ai értelmében az átírásra szükséges adatokat megszerzeni iparkodjanak és azokkal igényüket a bizottság előtt annak a községben teljesítendő működése folyama alatt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, illetve ennek örököse vagy hagyományosa az átruházási jogügylet létrejötté a bizottság előtt szoval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert ellenesetben jogait ezen előnyös uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelenedés kedvezményétől eslesek;

2. mindazon jelzőlogos hitelezők és azok, akiknek javára egyéb nyilvankönyvi jogok vannak bejegyezve, de a bejegyzett követelések, illetőleg egyéb nyilvankönyvi jogok tényleg már megszűntek, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, vagy a törlési engedély nyilvánítsa végett a szerkesztőbizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől eslesek.

Hódsághon, 1892. január 2-án.

Rajacsich, Dr. Luehkovicz Gábor,

kir. s. tkvezető. kir. albiró. 3—1